

Virtsatieinfektioiden päivystysdiagnoosiikan karsiminen

Asia Pyyntökäytäntömuutos

Johdanto Tämän tiedotteen tarkoituksena on karsia virtsatieinfektioiden (VTI) päivystysdiagnoosiikan sekä tarpeetonta käyttöä (pyuriatietoa ei tarvita) että päällekkäistä käyttöä (pyydetään rutiinisti sekä liuskatutkimus U -KemSeul että solututkimus U -Solut, kun toinen riittäisi).

Päivystyspotilaiden VTI-diagnoosiikan käyttö on sovitettava alueellisten laboratorioiden toimintaedellytyksiin. HUSLABin alueen kaikissa sairaaloissa, paitsi Lohjan sairaalassa, on käytössä virtsan partikkeleiden automaattilaskenta (**20033 U -Solut**) päivystysajan diagnoosiikkaa varten. Sen etuna on luotettava leukosyyttien ja erytrosyyttien laskentatulokset ja liuskakoetta luotettavampi bakteereiden toteamistapa. Uudenmaan terveyskeskuslääkäritkin voivat tilata U -Solut -tutkimuksia, ellei tulosta tarvita päivystysluonteisesti, koska nämä voidaan tehdä alueellisessa laboratoriossa.

1881 U -KemSeul -tutkimusta tulee käyttää VTI-diagnoosiikassa vain, jos U -Solut-tutkimuksen tulos ei ole riittävän nopeasti saatavilla ja imeväisten tyynyvirtsanäytteissä, joissa tyynyn kuidut sitovat soluja näytetyynyyn. U -KemSeul soveltuu parhaiten hematurian seulontaan ja proteinurian karkeaan seulontaan (albuminuria yli 200 mg/l).

Virtsatieinfektioiden diagnoosiikassa virtsan bakteeriviljelyllä (**1155 U -BaktVi** ja laboratorioiden tilaamalla jatkoviljelyllä U -BaktJVi) on edelleen keskeinen asema. Helsingin ja Uudenmaan alueella on muuta maata enemmän ESBL-kantoja myös avohoidon virtsatieinfektioissa. Siksi virtsaviljelyn käyttö on erityisen tärkeää, mikäli kyseessä on jokin muu kuin perusterveen naisen satunnainen rakkotason infektio. ESBL-kannat ovat usein resistenttejä trimetopriimille ja lähes aina fluorokinoloneille.

Perustelut HUS-piirin kustannussäästöt rutiinitutkimuskäytännön ajantasaistuksella

Viitteet Kouri T. Virtsan perustutkimukset ja bakteeriviljely. Lääkäriin käsikirja ja tietokannat. Duodecim 2010 (www.terveysportti.fi)

Wuorela M. ym. Virtsatieinfektioiden käypä hoito -suositus. Duodecim (www.kaypahoito.fi)

Allekirjoitukset	Timo Kouri	Paula Pohja-Nylander	Kari Sammalkorpi	Päivi Tissari
	osastonylilääkäri	kemisti	apulaisylilääkäri	ylilääkäri
	Kl.kemian ja hematologian vastuualue	Kl.kemian ja hematologian vastuualue	Medisiininen tulosyksikkö	Kl.mikrobiologian vastuualue
	Meilahden sairaalan laboratorio	Lastenklinikan laboratorio	Infektiosairauksien klinikka	Bakteriologian osasto
	puh. 050 427 1252	puh. 050 427 0118	puh. 09 471 60289	puh. 050 427 0737

Jakelu Laboratoriojakelu
 HUS-piirin sairaaloiden laboratoriot
 Espoon, Helsingin ja Vantaan perusterveydenhuollon ylilääkärit
 Muiden Uudenmaan kuntien perusterveydenhuollon ylilääkärit
 Peijaksen sairaalan lääkärit ja osastot

Jorvin sairaalan lääkärit ja osastot
Hyvinkään sairaalan lääkärit ja osastot
Lohjan sairaalan lääkärit ja osastot
Länsi-Uudenmaan sairaalan lääkärit ja osastot
Porvoon sairaalan lääkärit ja osastot
HUS-erityisvastuualueella (HUS, EKSH, KYMSHP) olevat kunta-alan ulkopuoliset
asiakkaat
HUSLABin Internet-ohjekirjan liitteet
HUS:n kliiniset toimialat